

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תאוריות בסיסיות בקרימינולוגיה - 61005

תאריך עדכון אחרון 13-11-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה לכוחות הביטחון

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר ענבל וילמובסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: inbiloo@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי שני 12:30-13:30

מורי הקורס:

ד"ר ענבל וילמובסקי,
גב גליה פרנק,
גב אופק פרץ

תאור כללי של הקורס:

קרימינולוגיה הינה תחום ידע תיאורטי, מחקרי ויישומי השואב ממגוון תחומי דעת מגוונים. קורס זה יציג גישות תיאורטיות שונות בשדה הקרימינולוגיה תוך עיון השוואתי וביקורתי בידע שנצבר בתחום הקרימינולוגיה בראייה היסטורית ובראיה עדכנית-עכשווית. הקורס יסקור את תולדות הקרימינולוגיה, וידון בהסברים שונים שהוצעו לעבריינות והדרכים להתמודדות עמה החל מהמאה ה-19 ועד היום. הכרת מושגי יסוד בתחום הקרימינולוגיה, תיערך תוך סקירת גישות פילוסופיות תיאוריות ביולוגיות, פסיכולוגיות, סוציולוגיות, אקולוגיות, מבניות וביקורתיות להסבר סטייה, עבריינות ופשעה. בנוסף, יבחנו התמורות שחלו בתחום ברמה התיאורטית – מחקרית.

מטרות הקורס:

1. הכרות עם מושגי היסוד בקרימינולוגיה
2. הבנת ההתפתחות ההיסטורית של החשיבה הקרימינולוגית
3. הכרת גישות תיאורטיות שונות בקרימינולוגיה, שורשיהן והנחות היסוד שלהן
4. הכרות עם הסברים שונים לפשיעה בהתבסס על מחקרים היסטוריים ונתונים עדכניים
5. הכרות עם מגבלות הגישות השונות והביקורות עליהן

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להסביר את מושגי היסוד בקרימינולוגיה
2. לתאר את התהליך ההיסטורי של התפתחות הקרימינולוגיה וההקשרים החברתיים שמתוכם צמחו הגישות השונות בתקופות שונות.
3. לבחון את הגישות השונות, מתוך היכרות עם שורשיהן ולהבין לעומק את הנחות היסוד הפועלות בבסיס כל גישה.
4. להשוות בין גישות תיאורטיות שונות והשלכותיהן לגבי מחקר ומדיניות של פשיעה ועברייניות
5. להתייחס באופן ביקורתי לכל גישה והסבר תיאורטיים ולחדד את היכולת להבין את מורכבותה של המציאות מתוך התייחסות למגוון נקודות מבט תיאורטיות.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות חובה לפחות 80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, פרונטליות, ניתוח מקרים דרך כתבות וסרטים, תרגול עצמי

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא: תולדות הקרימינולוגיה

-
2. הגישה הקלאסית והניאו קלאסית לעבריינות
 3. עקרונות הגישה הפוזיטיביסטית והיבטים ביולוגים ופיזיולוגים לעבריינות
 4. הגישה הפוזיטיביסטית והיבטים פסיכולוגיים לפשיעה ועבריינות - פסיכואנליזה, תיאוריות אישיות, הפרעות אישיות
 5. תיאוריות סוציולוגיות: עבריינות בהקשר סביבתי: משפחה, קבוצת השווים, התחברות דיפרנציאלית ותיאוריית הלמידה - סאתרלנד
 6. תיאוריית הפיקוח החברתי - הירשי
 7. תיאוריות אקולוגיות של פשיעה ועבריינות: אסכולת שיקאגו, אי סדר חברתי, החלונות השבורים
 8. תיאוריות מקרו סוציולוגיות לפשיעה ועבריינות: דורקהיים והגישה הפונקציונלית, אנומיה ותיאוריית המתח - מרטון,
 - תת תרבות עבריינית - כהן, מבנה חברתי והזדמנויות חסומות - קלוארד ואוהלין
 9. גישת התיוג והתגובה החברתית לפשיעה ועבריינות
 10. הגישה הביקורתית לפשיעה: קונפליקט ויחסי כוח חברתיים
 11. סיכום ומבט על

חומר חובה לקריאה:

לרנאו, ח' (2016). עבריינות ואכיפת החוק: תיאוריה, מדיניות ביקורת. חיפה: פרדס הוצאה לאור

חומר לקריאה נוספת:

Piquero, A.R. (ed.) *The Handbook of Criminological Theory* (p, 121-136). UK: John Wiley & Sons, Inc.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: